

Een plattegrond van terrein Jaspers, waar het grootste deel van het Winterswijkse Masterplan gaat plaatsvinden: verschillende sportverenigingen gaan hier tegelijk inbreiden onder een financiële constructie van stichtingen die BTW-voordeel genereren. De grote schaal van het renovatieproject zorgt voor een stimulering van de plaatselijke aannemerij.

Alle goede dingen bestaan uit drieën

Winterswijk slaat meer vliegen in één klap bij vernieuwing sportaccomodaties

"I love it when a plan comes together", zei Hannibal van het A-Team altijd na het slagen van een uitgekookt plan. Dat kan de gemeente Winterswijk ook bijna zeggen na een grootscheepse samenwerking met haar sportverenigingen. De gemeente kwam met een *Masterplan* toen sportaccomodaties aan vernieuwing toe waren, maar er weinig middelen daarvoor beschikbaar waren. Nu verwacht Winterswijk dat volgend jaar meerdere verenigingen nieuwe opstallen en sportvelden hebben, dat de opstalhuur voor verenigingen daalt én dat dit project de gemeente geen klauwen met geld gaat kosten. Harm de Vries, Projectleider Sport bij de gemeente Winterswijk legt uit hoe dit kan.

Auteur: Karlijn Raats

In 2007 legde de gemeente Winterswijk in een Sportnota nieuwe doelen vast voor het beleid rond zowel haar binnen- als buitensportaccomodaties. Vooral in het subsidie- en tarievenbeleid zaten veranderingen: voortaan zou de gemeente met een stichtingsconstructie gaan werken voor haar sportaccomodaties. Via dit model kan een gemeente BTW terugvragen op haar investeringen. Dat scheelt veel geld, zeker als je op grote schaal gaat klussen.

Fiscaal voordeel

De Vries kan deze eerste slimme zet goed aangrijpen om het hele plan stap voor stap uit te leggen. "In 2006 besloot de staatssecretaris voor Sport dat een stichting BTW terug

"Door stichtingen op te richten kan de gemeente BTW terugvorderen bij de belastingdienst"

konden vorderen op de onderhouds- en investeringskosten als de stichting gelegenheid biedt tot sportbeoefening. Door stichtingen op te richten en hen het geld te laten uitgeven aan renovaties op sportcomplexen (aanleg en vernieuwing van velden en van opstallen), kan de gemeente BTW terugvragen aan de belastingdienst."

Hij legt uit hoe dat precies zit: "De betrokken sportvereniging richt een stichting op en deze stichting wordt vervolgens de officiële opdrachtgever van de realisatie van de aanleg van sportterreinen. De stichting factureert de aanleg aan de gemeente, inclusief 19 procent BTW. De gemeente wordt daarentegen voortaan verantwoordelijk voor het onderhoud van de velden en moet na de aanleg van de nieuwe velden dáárvan haar BTW-deel terugvorderen. Voor de realisatie van nieuwe opstallen, zoals kleedkamercomplexen en kantines, werkt het iets anders: de gemeente verstrekt een investeringssubsidie aan de stichting en de stichting moet zelf de BTW terugvorderen. Bovendien wordt de stichting

Door eerdere privatisering deden de verenigingen voorheen het veldonderhoud. Die privatiseringscontracten worden nu opengebroken. Voortaan neemt de gemeente weer het onderhoud van de velden op zich. De verenigingen zorgen alleen nog voor het onderhoud van de gebouwen. Projectleider Sport van de gemeente Winterswijk De Vries over de renovatie van het sportterrein bij hockeyvereniging Avanti: "Grondwallen zijn lastig te onderhouden, want het onderhoud hiervan is duur en als dat niet gebeurt, worden het slordige onkruidwallen. Daarom laat de gemeente bij de aanleg van het nieuwe kunstgrasveld de grond afvoeren of gebruikt eventueel wat grond om het nieuwe veld op te hogen."

ook verantwoordelijk voor het onderhoud van de opstallen. Dat fiscale voordeel is al snel terug te zien in verschillende veranderingen. "De gemeente hoeft zo minder huur voor het gebruik van de opstallen, het veld en het materiaal te vragen aan de verenigingen. Dit levert veel voordeel op voor hen. Zij kunnen met deze financiële meevaller verschillende goede dingen doen, zoals het opleiden van trainers of het verbeteren van de kaspositie. Maar bovenal heeft de gemeente in de Sportnota duidelijk gemaakt dat ze wil zien dat de verenigingen in elk geval de ledencontributie hiermee verlagen, zodat sporten zo laagdrempelig mogelijk wordt en toegankelijk voor iedereen. En dat gaan we ook toetsen", verzekert de projectleider Sport. Dat is een prachtig streven. Winterswijk kan trots zijn op zichzelf en dat is het ook. "Afgevaardigden van Nederlands Instituut voor Sport en Beweging kregen we eerder over de vloer. Zij vonden ons nieuwe subsidie- en tarievenbeleid een bijzonder concept omdat

onderhoudsbeleid daaronder valt. Ik denk ook niet dat er veel gemeentes zijn die dit beleid hanteren. Wij hebben gewoon een college en een gemeenteraad die veel aandacht voor sport hebben."

De gemeente profiteert bij het op zich nemen van veldonderhoud van schaalvoordeel

Schaalvergroting

De tweede stap binnen het plan, is het project plannen op grote schaal. Daar komt 'Plan Jaspers' om de hoek kijken. "Plan Jaspers is een renovatieplan aan de hand van een streefbeeld voor landschapsterrein Jaspers. Op dat terrein zijn verschillende sportverenigingen gevestigd, waaronder voetbalverenigingen, de hockeyvereniging en een manege", zo verklaart sportfanaat De Vries, die ooit stage

liep bij de KNVB. Hij rolt een metersgrote kaart uit op tafel en tekent met zijn vinger de verschuivingen van verenigingen uit. "Inbreiding van drie voetbalverenigingen is het doel. Er is nu één voetbalvereniging op Jaspers, maar de verplaatsing van twee andere clubs naar het terrein Jaspers, biedt andere mogelijkheden: één van de twee te verplaatsen clubs ligt in een gebied dat bestemd wordt voor woningbouw. De verkoop van de huizen aldaar moeten voor een deel de renovatie van Jaspers bekostigen. Maar omdat dit jaar de financiële crisis om de hoek kwam kijken, besloot de gemeenteraad om Plan Jaspers sneller aan te pakken dan eerst was voorzien."

Je bedoelt dat de lokale overheid manschappen te werk wilde gaan stellen, net zoals in de crisis van de jaren twintig duizenden Nederlandse mannen ineens overal parken gingen aanleggen?

"Ja, eigenlijk wel. De raad besloot het geld dat op termijn gereserveerd was voor infrastructurele vervangingen nu naar voren te schuiven en te gebruiken voor andere investeringen. Dat wil zeggen dat we dat geld nu kunnen besteden om alvast een gedeelte van het plan Jaspers te realiseren en daarnaast nog een ander terrein op de schop te nemen. De gemeente wil hiermee de lokale aannemerij een boost geven. Maar ook andere projecten buiten de sport zijn naar voren geschoven. Het nieuwe subsidie- en

De Vries: "Alle sportverenigingen zijn tot nu toe in een euforische stemming over het grote renovatieplan in Winterswijk. Dat is geweldig en wil ik mooi zo houden!"

tarievenbeleid is op grote schaal toegepast. Vooral de verenigingen in binnensportaccommodaties gaan het verschil merken, zoals de zwemvereniging. Die kan per saldo gratis gebruik maken van het gebouw. Voorts is het de bedoeling dat de werkgroep die in 2006 bij elkaar kwam voor de Sportnota van 2007 ook volgend jaar blijft functioneren als een soort Sportraad. Die gaat kijken welke effecten het nieuwe beleid precies heeft gehad op het sportverenigingsleven in Winterswijk."

Aanpak van het plan is aanpakken geblazen

De derde stap bestaat uit het ten uitvoer brengen van het plan. Dat heeft nogal wat voeten in de aarde, zo merkt De Vries op: "Sinds de economische crisis dit jaar begon en verschillende projecten naar voren zijn geschoven, heb ik het razend druk. Een greep uit de zak: de manege wordt verplaatst, parkeerplaatsen en aanvoerroutes worden verlegd, de voetbalverenigingen komen samen op deels nieuwe velden en gaan één nieuw gebouw delen, maar ook komt de korfbalvereniging naar Jaspers toe. Zij gaan samen met hockeyvereniging Avanti gebruik maken van een nieuw multifunctioneel kunstgrasveld, op de plek van het huidige trainingsveld van de hockeyvereniging. Dat is nu een natuurgrasveld, maar dat wordt dus een kunstgrasveld." Clubs

Voorzitter van de hockeyvereniging Avanti die in het kader van inbreiding een veld gaat delen met korfbalvereniging Wiko: "We willen best een veld delen. In ruil daarvoor krijgen we een nieuw kunstgras hoofdveld van de gemeente. Het eerste veld hebben we zelf bekostigd. Autonoom zijn is leuk, maar aan het einde van de dag moeten we onszelf afvragen: zijn we nou een beleggersvereniging of een groep sporters?"

laten delen in de beschikbare middelen, daar zijn nogal wat politieke vaardigheden voor nodig vanuit de gemeente. De Vries is blij dat alle sportverenigingen tot nu toe in een euforische stemming zijn over het grote renovatieplan in Winterswijk. "Dat is geweldig en wil ik mooi zo houden!" Voor de bouw van de opstallen en de aanleg van de velden heeft de gemeente haar oor te luister gelegd bij experts. "Zo hebben we rekening gehouden met de wensen en behoeften van bijvoorbeeld onze opzichter sportterreinen Jan Legtenberg", aldus De Vries.

De gebruikers

Hoe vond de gemeente hockeyvereniging Avanti bereid om te delen? Henk-Jan Tannemaat, voorzitter van de hockeyvereniging die is aangeschoven aan tafel, verklaart zojuist dat de vereniging zelf ooit haar kunstgras hoofdveld had gefinancierd met sponsoring en veel vrijwillige handen. Wat was het aanbod waardoor de club haar autonomie liet varen? De Vries: "Dat was het openbreken van de privatiseringscontracten, waarin de clubs verantwoordelijk waren voor het onderhoud van de velden. Voortaan is de gemeente verantwoordelijk daarvoor. Hierdoor staat ook de aanleg van een nieuw kunstgras hoofdveld van Avanti in de planning. Maar ook door de oprichting van een stichting die subsidie ontvangt voor nieuwe opstallen doet de hockeyvereniging zijn voordeel. Het voordeel voor de gemeente met betrekking tot veldonderhoud is schaalvoordeel. We zetten voor de onderhoudswerkzaamheden werkvoorzieningschap Hameland in. Het voordeel dat renovatie de gemeente oplevert, is dat het

Remko Sikkink, voorzitter van korfbalvereniging Wiko: "Door een slimme indeling kunnen zelfs korfbal- en jeugdhockeywedstrijden gelijktijdig worden gespeeld."

altijd professioneel gebeurt. Nu pakt Arcadis alles aan en begeleidt Price Waterhouse Coopers de vernieuwingen op financieel vlak."

Tannemaat vertelt: "Waarom zou je als vereniging wéér gaan zwoegen om een tweede kunstgrasveld bij elkaar te krijgen als de gemeente er één voor je kan regelen? In ruil hiervoor willen we best een veld delen met korfbalvereniging Wiko. Autonoom zijn is prima, maar aan het einde van de dag moeten we onszelf als vereniging afvragen: wat is ons doel? Zijn we nou een beleggersvereniging of een groep sporters?" Hij kan namens de vereniging melden dat delen van accommodaties en sportvelden werkelijk geen enkel punt is. "Het scheelt, denk ik, dat hockey en korfbal twee totaal verschillende sporten zijn. Ik kan me voorstellen dat een samenvoeging van speelterrein van twee voetbalclubs wrevel kan geven. Dat zijn competitiegerichte concurrenten van elkaar." Hopelijk geeft het delen van twee velden in de praktijk niet alsnog wrevel door planningsproblemen. De hockeyvereniging telt 350 leden en de korfbalvereniging amper 100. "Je moet ook een open mind houden", gaat Tannemaat verder. "Als je vasthoudt aan verzuiling komt er nooit iets tot stand." Gesprekspartner De Vries voegt nog snel toe: "Korfbal is ook deels een binnensport. Dus het zal wel meevallen met de planningsproblemen." Voorzitter van de korfbalvereniging Remko Sikkink ziet het zeker niet zo dat hij 'intrekt' bij Avanti. Zijn vereniging speelt momenteel op een voetbalveld en de verhuizing naar een mooi kunstgrasveld wordt binnen de korfbalgelederen gezien als een vooruitgang. "De huidige ontwikkeling is voor korfbalvereniging Wiko een goede gelegenheid om de verhuizing naar Jaspers te realiseren. Hierbij ligt het voor de hand te kijken naar een combinatie met de hockeyvereniging Avanti, omdat korfbal-/hockeyvelden in Nederland al vaker zijn gerealiseerd. Op dit veld zal Wiko dus straks haar wedstrijden afwerken en zal het Avanti in staat stellen de competitiepiek op de zaterdag op te vangen. Door een slimme indeling kunnen zelfs korfbal- en jeugdhockeywedstrijden gelijktijdig worden gespeeld. Geheel in lijn met de denkbeelden van de gemeente zullen er ook gemeenschappelijke kleedaccommodaties worden gerealiseerd. Wel zullen beide verenigingen een eigen clubhuis behouden, zodat hun identiteit behouden blijft."